

Efekty vícečetného dojení u vysokoužitkových stád dojnic

Effect of multiple daily milking in high yield herds of dairy cows

Oldřich Doležal, Veronika Průšová

Výzkumný ústav živočišné výroby Praha Uhřetěves

Summary

Multiple daily milking (≥ 3 times per day) is one of skills which altogether make a higher milk yields. This experiment did evidence effects of changes from 3 times milking to 2 times milking per day respectively from 2 times milking to 3 times milking per day in 120 days of lactation. It was searched developement of lacting curve, milk components, frequency of mastitis, weight of animals, indicators of reproduction etc. and economic efficiency.

Úvod

Stále více vysokoužitkových stád je dojeno vícekrát denně než obvyklou rutinou 2x denního dojení. Jsou uvedeny efekty vícečetného dojení (3x) jako pokračování předchozího výzkumu z období na konci 90.let, kdy se sledovala stáda s výchozí celoroční užitkovostí 5,6 a 7 tis. kg mléka. Nový, dlouhodobý experiment, zahájený v r. 2004 byl založen ve stádech s užitkovostí vyšší než 9 tis. kg mléka s cílem zpřesnit efekty této rutiny u vysokoužitkových krav.

Metodika

- Do pokusu byly začleněny krávy H plemene v 2. a 3 laktaci.
 - Podmínkou zařazení bylo dosažení nádoje cca 30 kg v 15.dnech laktace.
 - Každá skupina zahrnovala údaje od celkem 120krav (2x vers. 3x denně).
 - Ve 120dnech laktace byly skupiny rozděleny na 4 podskupiny dle četnosti dojení. A-3x denně; B-3x → 2x denně; C-2x denně; D-2x denně → 3x denně.
 - Krmení bylo směsnou krmnou dávkou na bázi kukuřičné a vaječné siláže spolu s koncentráty a to ve formě fázové výživy.
 - Do skupin byly krávy začleňovány kontinuálně po všechna roční období.
- Zjišťovaly se: nádoj v kg po 15 dnech až do konce laktace, vliv na složení mléka (3x vers. 2x) včetně PSB a CPM, četnost mastitid, perzistence laktace, resp. průběh laktačních křivek, vrchol mléčné produkce, hmotnost zvířat (15.den, 120. den, konec laktace), reprodukční ukazatelé, zdraví končetin, chování zvířat, efektivnost.

Vybrané výsledky

A) Užitkovost

č.	Rutina dojení	Užitkovost v kg.kus ⁻¹ .den ⁻¹	Index	Průkaznost
1.	2x	8423,1	100,0	1-2 **
2.	3x	9748,5	115,7	1-3 a 4 *
3.	2x → 3x	9386,4	111,4	2-3 a 4 *
4.	3x → 2x	9234,7	109,6	NS 3-4
Pozn.: ** P<0,01; * P<0,05; NS-P>0,05				

B) Ostatní

č.	Ukazatel	Jednotka	Rutina dojení		
			2x	2x → 3x	3x
1.	Inseminační index	x	1,75	1,78	2,04
2.	Vrchol mléčné laktace	dny	62,3	62,3 a 165,4 *	92,1
3.	PSB v posledním měsíci laktace	index	100,0	114,2	117,7
4.	Výskyt kulhání	index	100,0	100,7	108,0
5.	Dosažení původní hmotnosti	dny	105,4	108,7	130,4
6.	Motilita krav (denní průměr za laktaci)	kroky	620,5	680,0	745,2
* dvouvrcholová laktační křivka					

Závěr

- Při výhledových cenách mléka a úrovni kvotací bude rutina 3x denního dojení nerentabilní.
- Rutina 3x denního dojení po 120 dnech laktace je z hlediska reprodukčních ukazatelů efektivnější.
- Kvalita mléka (mléčné složky) se při 3x denním dojení zhoršuje.
- Zlepšuje se však CPM a četnost výskytu mastitid.

Příspěvek vychází z řešení projektu NAZV č. 1G46086 za finančního přispění MZe ČR.